

NEED,
KES ME
OLIME
VAREM

RAHVUSVAHELINE MENUAUTOR

Leah Mercer

Leah Mercer
Who We Were Before
2016

*Raamatu eesti keeles kirjastamise õigus kuulub
eranditult kirjastusele ERSEN.
Selle raamatu reprodutseerimine, tõlkimine ja levitamine
ilma valdaja loata on õigusvastane
ja seadusega karistatav.*

See raamat on väljamõeldis. Kõik nimed, tegelased, organisatsioonid, kohad ja sündmused on autori väljamõeldis või on neid kasutatud ilukirjanduslikus võtmes. Igasugune sarnasus tegelike sündmuste, kohtade, elus või surnud inimestega on kokkusattumus.

Kaane kujundanud Reet Helm
Toimetanud Jana Kuremägi
Korrektor Inna Viires

Text copyright © 2016 Leah Mercer
All rights reserved.
© 2017 Tõlge eesti keelde ja eesti versiooni kirjastaja ERSEN

M12332117
ISBN 978-9949-82-150-1

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval veebipoest
www.ersen.ee

Minu isale

1

ZOE, LAUPÄEV, 12.00

I nimesed ütlevad alati, et lapse surm on kõige hullem asi, mis ühe lapsevanemaga juhtuda võib, kuid see pole tõsi. Kõige hullem on teadmine, et su laps suri sinu süü läbi.

Vaid üks sekund. Tegelikult isegi vähem kui sekund. Sellest piisab, et Milo mu käte vahelt libiseks, ja läinud ta oligi. Igaveseks.

Loomulikult ei tulnud keegi mulle ütleva, et mina olin selles süüdi. Mitte keegi peale minu abikaasa, kui me poja liikumatu keha kohal teineteisega silmitsi seisime. Mul oli palju lihtsam mõelda, et Milo on liikumatuks jäänud, mitte surnud. Isegi nüüd ei taha sõna *surm* mulle kuidagi pähe mahtuda.

Miks sa tal silma peal ei hoidnud? Miks sa teda ei peatanud? Kuidas sa võisid lasta sellel juhtuda? Need kolm lauset painavad mu aju iga kord, kui mu süda lööb. Ja Edwardi näoilme – ilme, mis mul iial ei unune. Nimetada sellel peegeldunud emotsiooni vihaks oleks sama mis keevat vett leigeks nimetada. Sel hetkel oleks ta võinud mu tappa, kui see vaid ta poja tagasi oleks toonud. Mina olin tema vaenlane, keegi kes oli talt võtnud selle, mida ta kõige enam armastas.

Kuid mul polnud vajagi, et Edward mulle ütleks, et mina olen süüdi. Tal oli õigus. Ma oleksin pidanud Milost tugevamini kinni hoidma, kiiremini jooksuma, kiiremini talle järele sööstma. Nende kahe aasta jooksul pärast Milo surma on lugematu hulk inimesi mul käsivart pigistanud või puudutanud mu kätt ja kinnitanud, et ma poleks mitte midagi teha saanud. Kuid oleksin küll. Tegelikult oleksin.

Ma pööran pilgu rongiaknalt ning silmitsen oma abikaasat, püüdes kas või natukenegi midagi tunda, kui ma silmadega üle tema tuttavliku näokontuuri käin. Pikad mustad ripsmed, mille ka Milo temalt päris – ämmaemandad märkisid alatasa, et poisi puhul on need puhas raiskamine –, kotkanina ja lõualohukesed. Edward on oma sõnade eest korduvalt andeks palunud, öeldes, et ta ei mõelnud seda, et tegemist oli lihtsalt šokiga. Loomulikult teab ta, et see polnud minu viga. See oleks võinud ka temaga juhtuda.

Kuid see ei juhtunud temaga. See juhtus *minuga* ning see on sellest peale meie vahel õhus rippunud nagu sakiliste klaasitükkidega ääristatud betoonbarjäär. Hoolimata sellest, kui mitmeid kordi ta mind ka kallistada, või lohutada või minuga kas või lihtsalt rääkida ei püüa, olen ma ikkagi ribadeks kistud. Ma ei suuda enam grammi rohkem kanda.

Kaks päeva kahekesi Pariisis ja siis võime koju tagasi minna – tagasi meie nelja magamistoaga vaiksesse majja idüllilises küla-keses, mida me mõlemad nüüdseks vihkame ja kus kumbki meist hetkegi aega ei veeda... mitte et Edwardil õrna aimugi oleks, millega mina oma päevi sisustan. Ka selle reisi võtsime ette ainult seetõttu, et mu vanemad selle meile kaela määrisid, kinnitades, et üks romantiline vahepala oleks kindlasti tore. Kui nad vaid teaksid, millal me viimati seksisime (ma vaevu mäletan), siis nad mõistaksid, kui naeruväärsena kõlab mõte romantilisest nädalavahetusest.

Ruuporitest kostab teade, et hakkame Gare du Nordi kohale jõudma. Edward lõpetab oma telefoni näppimise ja tõstab pea. „Pea-aegu kohal.“

See väljavaade paistab temas sama vähe elevust tekitavat kui minus. Ma noogutan, pöörates pilgu paarile teispoole vahekäiku. Välimuse järgi hinnates võivad nad kuskil kahekümnendate eluaastate keskpaigas olla, ikka veel piisavalt noored uskumaks, et midagi ei saa valesti minna. Kes teab, mida nad minust ja Edwardist arvata võivad? Me pole terve reisi jooksul teineteist puudutanud ja oleme vaevu paar sõna vahetanud. Ma võin kihla vedada, et nad kinnitavad üksteisele, et neist ei saa iial sellist paari – abikaasasid, kes oleksid parema meelega ükskõik kus, mitte teineteise kõrval. *Nii kurb, ütlevad nad. Kuidas inimesed üldse selliseks muutuvad?*

Ma võin neile öelda – nii juhtub siis, kui sa kaotad poja. Sinu elus haigutab üüratu auk. See tabab sind igal hommikul ärgates rusikälöögina kõhtu ning valu laseb sul vaevu hingata. Just siis sa selliseks muutudki. Selliseks nagu meie.

Pidurid kiunuvad, kui me jaama sisse sõidame, ning Edward ajab end püsti, et meie kohver riulilt alla upitada. Ma peaaegu ei mäletagi, mida ma sinna sisse viskasin. Tegelikult pole vahet, mida ma seljas kannan. Edward vaevu vaatab mind – ma mõtlen *päriselt* vaatab. Ma võiksin hommikul klouniriietes välja ilmuda ja ta jätkaks rahulikult oma kõrbenud röstsaiade krõmpsumist nagu tavaliselt, suudleks mind kiirelt põsele ning tormaks uksest välja, et jõuda kell 7.07 väljuvale rongile, mis ta tööle viib. See suudlus – kuivad huuled, pilk uksele suunatud ning süda juba kodunt läinud – tekitab minus kehvema tunde kui see, kui ta mind üldse ei suudleks. Ja nii on see kestnud viimased kaks aastat.

„Zoe? Tule juba!“ Edwardi hääles peegeldub kannatamatus ja ma pöoran end ehmunult tema poole, pilgutades silmi, et pead selgitada. Ma veedan palju aega oma mõtetesse sulgunult, mulle meeldib

seal, ma tunnen end seal maailma eest kaitstuna. Kuid Edwardit ajab see muidugi närvi. Niipalju märkan ma küll.

Ma astun oma abikaasa järel platvormile. Valjuhääldist kostab summutatud prantsuskeelseid teadaandeid, uduvines õhk on külm ja niiske ning ma põimin käed sooja saamiseks rinnale risti. Edward pöörab korraks pilgu selja taha, et kontrollida, kas ma ikka järgnen talle, ning tõttab seejärel pika sammuga edasi, kohver sillutiseplaatidel kõlisesemas. Oli aeg, mil ta oleks mulle oma jaki selga andnud või käe mulle õrnalt ümber pannud ja hõõrunud mu pihke enda pihkude vahel, et soendada mu püsivalt külmasiniseid sõrmi. Nüüd ei suuda ta isegi mu kõrval kõndida.

Edward jõuab jaama peasaali ja peatub, haarab taskust telefoni ning ootab, et ma talle järele jõuaksin. See neetud telefon! Tal on oma mobiiliga lähedasem suhe kui meil kahel, mis iseenesest ei tähenda muidugi just palju.

„Ma pean pangaautomaadi üles otsima, et pisut eurosid välja võtta,“ ütleb ta, ise endiselt oma telefoni toksides. „Äkki vaatad veidi ringi ja ma helistan sulle, kui ma sellega ühele poole saanud olen?“

„Jäta siis kohver siia,“ ütlen ma, kuid juba on ta läinud, lõigates läbi rahvahulga ja liikudes sularahamärgi kandva viida suunas. Ma imestan endamisi, miks ta ilmtingimata üksi automaadi juurde minna tahtis, kuid ega ma tegelikult kurda. Niipea kui Edward on silmist kadunud, kaob ka ränkraske koorem mu õlult, mis saadab mind alati, kui me koos oleme. Ma tunnen peaaegu, et saan jälle hingata. Ilmselt tunneb ka Edward sama – või kas ikka tunneb? Ma ei oska teda enam lugeda.

Ma hulgun jaamas ringi, pöörates sihitult kord ühes, kord teises suunas. Teiste rongijaamadega võrreldes on Gare du Nord parasjagu süngem. See ei püüa isegi teeselda, nagu oleks tegemist kaubanduskeskusega – mitte nagu St. Pancras, mis uhkeldab maailma pikima

šampanjabaari ning lõpmatu rea poekestega. Ma võin vaimusilmas peaaegu näha, kuidas jaam selle peale prantslaslikult õlgu kehitab ning üle La Manche'i väina suitsu pahvib.

Heidan pilgu käekellale ja üllatun, avastades, et Edward on juba kakskümmend minutit kadunud olnud. Ma peaksin nüüdseks aja märkamatu kadumisega juba harjunud olema – sellega, et tunnid liiguvad mu hänguse pilgu all kui konveierilindil kiirustades mööda –, kuid teinekord tabab see mind endiselt ootamatult. Miks tal sellega nii kaua läheb? Ma pean tunnistama, et tegelikult olin ma pisut üllatunud, et ta eurode välja võtmisega siiani venitanud oli. Tavaliselt on ta nagu skaut – alati valmis. Isegi käik supermarketisse eeldab tema puhul pooletunnist planeerimist ning lõputuid nimekirju, samas kui mina reeglina lihtsalt improviseerin. Naljakas, tegelikult ei suuda ma meenutada, millal ma viimati supermarketis käisin. Selleks puudub igasugune vajadus. Edward ei jõua kunagi õhtusöögiks koju ja mis minusse puutub, siis on hästi, kui ma suudan koduteel nurgapealsest poest kaasa haaratud võileiva kuidagi kurgust alla suruda.

Juba kakskümmend viis minutit. Ehk peaksin ma talle helistama. Mu käsi libiseb automaatselt käekotti ja ma patsutan mobiiltelefoni otsides selle külgi. Kus pagan see asjandus ometi on? See kott on nagu must auk. Ma ohkan ja libistan koti õlalt ning tuhlan jaama röpase pöranda kohal küürutades kättpidi vanades ostutšekkides ja pabertaskurättides, püüdes tabada telefonikaane hõbedast helki. Rahutus minus kasvab, ma valan kogu koti sisu pörandale, sordin selle läbi ning jään seda siis uskumatul ilmel pörnitsema. Mu telefoni pole seal. Ja... Mul hakkab kõhus keerama. Ka minu pruunist nahast rahakotti ei paista kuskilt.

Kurat küll.

Ma korjan oma kraami uuesti kokku, topin kotti tagasi ning ajan end värisevail jalul püsti. Kas ma unustasin need koju?...